

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 50/22
Λουξεμβούργο, 24 Μαρτίου 2022

Απόφαση στην υπόθεση C-433/20
Austro-Mechana

Η λεγόμενη εξαίρεση περί «ιδιωτικής αντιγραφής» που προβλέπεται στην οδηγία για τα δικαιώματα του δημιουργού έχει εφαρμογή στην περίπτωση της αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος (cloud) αντιγράφου προστατευόμενου έργου για ιδιωτική χρήση

Οι δικαιούχοι πρέπει να λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση, για την καταβολή της οποίας όμως δεν απαιτείται οπωσδήποτε να είναι υπόχρεοι οι πάροχοι υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους

Η Austro-Mechana ¹ είναι εταιρία συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας η οποία ασκεί τα εκ του νόμου δικαιώματα επί της αμοιβής που οφείλεται δυνάμει της εξαιρέσεως περί ιδιωτικής αντιγραφής ². Η εν λόγω εταιρία άσκησε ενώπιον του Handelsgericht Wien (δικαστηρίου εμπορικών διαφορών Βιέννης, Αυστρία) αγωγή για την καταβολή της προαναφερθείσας αμοιβής κατά της Strato AG, η οποία παρέχει υπηρεσίες αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος (cloud). Το ανωτέρω δικαστήριο απέρριψε την αγωγή, για τον λόγο ότι η Strato δεν θέτει στη διάθεση των πελατών της υποθέματα εγγραφής, αλλά τους παρέχει απλώς διαδικτυακή υπηρεσία αποθήκευσης.

Το Oberlandesgericht Wien (εφετείο Βιέννης, Αυστρία), ενώπιον του οποίου ασκήθηκε έφεση, ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινιστεί εάν η αποθήκευση περιεχομένου στο υπολογιστικό νέφος εμπίπτει στην εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής η οποία προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29 ³.

Το Δικαστήριο αποφαινεται ότι η εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής εφαρμόζεται στα αντίγραφα έργων που αποθηκεύονται σε διακομιστή εντός του οποίου διατίθεται στον χρήστη χώρος αποθήκευσης από τον πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να επιβάλουν στους παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος την υποχρέωση καταβολής δίκαιης αποζημιώσεως δυνάμει αυτής της εξαιρέσεως, εφόσον προβλέπεται η καταβολή δίκαιης αποζημιώσεως στους δικαιούχους με άλλον τρόπο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Πρώτον, η οδηγία 2001/29 προβλέπει ότι η εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής εφαρμόζεται στις αναπαραγωγές που πραγματοποιούνται σε οποιοδήποτε μέσο ⁴. Το Δικαστήριο αποφαινεται ως προς το κατά πόσον η εν λόγω εξαίρεση εφαρμόζεται στα αντίγραφα έργων στο υπολογιστικό νέφος.

¹ Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH.

² Η εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής αποτελεί εξαίρεση από το αποκλειστικό δικαίωμα των δημιουργών να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή των έργων τους. Αφορά τις αναπαραγωγές σε οποιοδήποτε μέσο που πραγματοποιούνται από φυσικό πρόσωπο για ιδιωτική χρήση και για μη άμεσους ή έμμεσους εμπορικούς σκοπούς.

³ Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να προβλέψουν τέτοια εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ 2001, L 167, σ. 10). Στην περίπτωση αυτή, τα οικεία κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν δίκαιη αποζημίωση.

⁴ Άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 2001/29.

Όσον αφορά την έννοια της «αναπαραγωγής», το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η δημιουργία εφεδρικού αντιγράφου ενός έργου σε χώρο αποθήκευσης που τίθεται στη διάθεση χρήστη στο πλαίσιο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφος συνιστά αναπαραγωγή του εν λόγω έργου. Πράγματι, η αναφόρτωση (upload) έργου στο υπολογιστικό νέφος συνίσταται στην αποθήκευση αντιγράφου του επίμαχου έργου.

Όσον αφορά την έννοια του «οποιοδήποτε μέσου», το Δικαστήριο τονίζει ότι αυτή αφορά το σύνολο των υποθεμάτων επί των οποίων δύναται να αναπαραχθεί ένα προστατευόμενο έργο, συμπεριλαμβανομένων των διακομιστών που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του υπολογιστικού νέφους. Συναφώς, δεν αποτελεί κρίσιμο στοιχείο το γεγονός ότι ο διακομιστής ανήκει σε τρίτον. Επομένως, η εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής δύναται να εφαρμόζεται σε αναπαραγωγές οι οποίες πραγματοποιούνται από φυσικό πρόσωπο με τη χρήση συσκευής που ανήκει σε τρίτον. Επιπροσθέτως, ένας από τους σκοπούς της οδηγίας 2001/29 συνίσταται στην αποτροπή του ενδεχομένου η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας εντός της Ένωσης να ξεπεραστεί ή να καταστεί παρωχημένη λόγω της τεχνολογικής εξέλιξης. Ο σκοπός αυτός θα διακυβευόταν εάν οι εξαιρέσεις και οι περιορισμοί της προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας ερμηνευόνταν κατά τρόπο ώστε να αποκλείουν τα ψηφιακά μέσα και τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους.

Κατά συνέπεια, η έννοια «οποιοδήποτε μέσου» καλύπτει διακομιστή εντός του οποίου τίθεται στη διάθεση του χρήστη χώρος αποθήκευσης από τον πάροχο υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους.

Δεύτερον, το Δικαστήριο αποφαινεται επί της επιβολής στους παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος της υποχρέωσης καταβολής δίκαιης αποζημιώσεως και κρίνει, κατ' ουσίαν, ότι στο παρόν στάδιο εξέλιξης του δικαίου της Ένωσης η θέσπιση τέτοιας υποχρέωσης εμπίπτει στο ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως που αναγνωρίζεται στον εθνικό νομοθέτη για να προσδιορίσει τα διάφορα στοιχεία του συστήματος δίκαιης αποζημιώσεως.

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη που θέτουν σε εφαρμογή την εξαίρεση περί ιδιωτικής αντιγραφής υποχρεούνται να προβλέψουν ένα σύστημα δίκαιης αποζημιώσεως με σκοπό την αποζημίωση των δικαιούχων.

Όσον αφορά τον υπόχρεο καταβολής της δίκαιης αποζημίωσης, υπεύθυνο για τη χρηματοδότηση της αποζημιώσεως είναι καταρχήν το πρόσωπο το οποίο πραγματοποιεί την ιδιωτική αντιγραφή, ήτοι ο χρήστης των υπηρεσιών αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος.

Εντούτοις, στην περίπτωση που υπάρχουν πρακτικές δυσχέρειες εντοπισμού των τελικών χρηστών, **τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλουν τέλος για την ιδιωτική αντιγραφή στον παραγωγό ή στον εισαγωγέα των διακομιστών, μέσω των οποίων προσφέρονται υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους σε ιδιώτες. Το εν λόγω τέλος μετακυλιέται οικονομικά στον αγοραστή τέτοιων διακομιστών και τελικά βαρύνει τον ιδιώτη που χρησιμοποιεί τον εν λόγω εξοπλισμό ή εκείνον στον οποίον παρέχεται υπηρεσία αναπαραγωγής.**

Κατά τον καθορισμό του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν υπόψη το γεγονός ότι ορισμένες συσκευές και ορισμένα υποθέματα δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση ιδιωτικών αντιγράφων στο πλαίσιο του υπολογιστικού νέφους. Ωστόσο, τα οικεία κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η επίμαχη αποζημίωση, καθόσον επιβάλλεται σε πλείονες συσκευές και πλείονα υποθέματα στο πλαίσιο της ενιαίας διαδικασίας ιδιωτικής αντιγραφής, δεν υπερβαίνει τη δυνητική ζημία των δικαιούχων.

Κατά συνέπεια, η οδηγία 2001/29 δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία δεν επιβάλλει στους παρόχους υπηρεσιών αποθήκευσης στο υπολογιστικό νέφος την υποχρέωση καταβολής δίκαιης αποζημιώσεως, εφόσον η ρύθμιση αυτή προβλέπει την καταβολή δίκαιης αποζημιώσεως με άλλον τρόπο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν

αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106